

Ret; thi det Forslag, de have stillet, gaa ud paa ikke at stille Kommunerne værgeløse overfor dem, som de efter vor Lovgivning have været tvungne til at yde Understøttelse, selv om de ikke have villet det. Det er nemlig en Betragtning, som jeg finder, at man ikke kan lade være at trække frem ved denne Leilighed, at vor Fattiglovgivning hidtil er tvungende. Det hører neppe til de sjældne Tilfælde, at Kommunalbestyrelser maa give Understøttelser til Folk, som de erkjende have stillet sig paa en ganske anden Maade end den, der maatte gjøre dem værdige til Understøttelse; og jeg siger: Overfor denne Tingenes Tilstand kan jeg ikke finde det rigtigt, at man i et saa begrændset politisk Diemed som det, hvorom der her er Spørgsmaal, stiller Kommunalbestyrelserne saa ugunstig, som det vil blive Tilfælde ved sans phrase ved en Lov at eftergive al Understøttelse, som de ere nødtie til at give haade til dem, der behøve den, og til dem, de ifølge Forholdene ere tvungne til at tage sig af. Den Grundring, jeg har reist mod Eksp., som man søgte at seile uden om, med Hensyn til Grundloven, maa jeg tilstaa, er heller ikke ganske forsvunden i det Forslag, som de to nævnte ærede Medlemmer have stillet, skjøndt jeg erkjender, at der formelt Intet er at sige dertil. Men det forekommer mig, at Virkningen deraf vil være, om end maagte ikke lige strax, at man ved at dekretere, at al Understøttelse skal eftergives, naar der er gaaet 5 Aar, efter at den er ydet, vil naae til, at disse Mænd ville blive optagne paa Valgkisterne, og det er efter min Opfattelse ikke overensstemmende med Tanken i Grundloven. Men overfor dette Spørgsmaal, der formielt er stillet af de ærede Medlemmer som et rent Fattigvæsensspørgsmaal, forekommer det mig, at netop den Diskussion, vi have hørt i Dag, taler meget stærkt til Fordel for den Opfattelse, som den ærede Forslagsstiller (Winther) selv udtalte, og som ligeledes er anerkjendt af en af de nævnte Endringsforslagsstillere (Klein), at det turde være det Retteste at lade dette

Spørgsmaal, betragtet som Fattigvæsensspørgsmaal, ligge, indtil man kunde være i Stand til at overveie det i Forbindelse med hele det øvrige Forsørgelses- og Fattigvæsen. Jeg skal dertil sige, at jeg efter mit Standpunkt og navnlig efter min Betragtning af denne Bestemmelses Forhold til Grundloven tror, at man bør behandle det som Fattigvæsenbestemmelse, og at man ved at behandle det i Forbindelse med det hele Fattigvæsen vil komme til det Resultat, som man nu her søger at komme til. Man vil derved meget snarere komme ind paa en Retning, som det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Kosod) har antydet, nemlig at begrænde sit Begreb — om jeg saa maa sige — om, hvad der skal være Fattigunderstøttelse, og hvad ikke. Dette forekommer mig at være den Vej, som man maa gaa, naar man ikke vil gribe paa en efter min Overbevisning uberettiget Maade ind i Kommunernes Ret til at styre sig selv og navnlig deres Fattigvæsen. Jeg kan saaledes ikke Andet end udtale for det ærede Thing, at jeg finder, at det Rette vil være nu at lade dette Spørgsmaal ligge, men behandle det ved den ad Aare forestaaende Revision af hele Fattiglovgivningen; der vil det have en berettiget Plads, og der vil det kunne faae den afsidige Drøftelse, uden hvilken det efter min Betragtning ikke bør vedtages.

Riser: Jeg havde ikke tænkt at tage Ordet i denne Sag, men der er dog i den senere Tid fremkommet Foredrag, som jeg ikke kan lade staa hen ganske uimodtagne. Jeg havde ikke troet, at dette lille Lovforslag skulde have givet Anledning til at reise saa stor en Diskussion som den, der nu har fundet Sted, eller at det ærede Medlem for Bornholm (Kosod), med hvem jeg overhovedet er enig i dette Spørgsmaal, hvad Grundtanken angaar, vilde have udtalt sig i saa stort et Omfang, som han har, thi efter min Opfattelse har han bragt hele det saakaldte sociale Spørgsmaal ind med under sit Endringsforslag og